

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quovis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Sect. I. Christus ad diversa judicum tribunalia rapitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

De Christo moriente. Pars II. Caput III.

343

justissim flagellari, ille patiter exclamavit: Civis Romanus sum. Non potuisset Christus dicere: Dei Filius sum. Sed patientissimus Iesvs plura etiam perpeti paratus erat. Nec enim unquam in tantis tormentis dixit, Satietas, dum inimicorum rabies et iustitia Dei farietur.

Lazari mendici ulcera lambebant lingua medica canes. En ditissimum è celo Lazarum vthneribus plenum: quia nos pii catelli sumus, & Domini nostri vulnera, quia & flagra, ipsamque terram largo sanguine purpuratum, reverenti corde lingimus, ut nos servuli Dominicos dolores in nobis etiam aliquantulum sentiamus.

Cum Hebreus populus Ægypto emigraet, in via est
rupis vulneribus salientem fontem haurit. Testatur id
Psaltes: Quoniam percusit petram, & fluxerunt aquæ, &
tarrentes inundaverunt. En petram multo verbere percu-
fam, milie vulneribus fasciatam, cruentis rivulis largi-
simè fecurantem. En Angelorum Regem crudelissi-
mè flagris concisum. Verè Dux iste de tribu Judâ, lavit
in vino (ed rubello) sicut suam, & sanguine ira pallium
suum. Nam finitè verberatione hac acertrum, quocum-
que Christus ibat, cruenta pavimento vestigia imprimebat.
Verum post tam immane hoc supplicium re-
spissus potius Christum dixerim, quam incessisse. Et vi-
dere, quā agro anhelitu, quā difficili gressu ad colli-
gendas vestes suas hue illuc sparsas preperret.

Cum Papyrius Dictator, &c. Fabium Rollianum, nudari, & virgas in eum expediti jussisset, fuit qui exclamaret: O spectaculum admirabile! & Rullianus, & Magister equitum, & vixor scissore, veste, liorum verberibus exponitur lacerandus! Quam longè nos aquilis hic vociferemur: O spectaculum admirandum! Christus Dei filius, Angelorum Dominus, splendor paternæ gloria, Romanis flagris subjicitur ut mancipium postremissimum. Et quomodo tandem Angeli tam indigna facinus sufficiunt poterunt, Dei filium miserabilem in modum cadi, ut servorum vilissimum? Oblatus est, quia ipse voluit. Obstupescite cali super hoc.

Ita prætorium Pilati constituum est amplissimum
theatrum, in quo spectaret Pater aeternus, & Angeli, &
orbis universi spectaculum infandum, inauditum. Eu-
gis resto hos funes colligavit, quibus & ligatus & ce-
fus est Dei Filius? Amor. **Quis** licet ad columnam po-
nit adstringere? Solus amor. **Quis** fullo potuit hoc san-
guinis ostrum injicere? Immensus amor. **Quid**, obfe-
cro, amare est, si hoc non est? **Quis** amor possit esse
major, quam amantem ultro ligari, ut exfolvatur vin-
cillis amatus? quis amor reflator, quam velle cadi,
vile mori, ut amato liceat sine plagiis vivere? **Quid** nos
amori tanto reponimus? cum patrem non possimus, sal-
tem quam possimus maximum reponamus. Non la-
borei ac fiduci, non lacrymis, non sanguini, non vite
non rei ulli parendum, ut amori respondeamus amo-
re. Nec est, quod in opiam hic præexamus desideria.
Nemo ad lacrymas pauper est, ad plurima pro amato
toleranda sat divites sumus. Aderit amanti Deus, & vo-
lenti vires suggesteret. Cantabat olim Psaltes: Non accede
ad te malum, & flagellum non appropinquabit tabernac-
tio. Malorum maximum, infame supplicium, crucis pro-
ludium accessit proxime; verberibus opertus est celi an-
chiteclus, flagellis cinctum est Dei solium. Severè Deu-
in humanum genus vindicaverat, sed unigenita Dei scapu-
lis suis obumbravit illi, cruentis brachis ictus vindice
excepit. Hec omnia potuit amor, & hæc omnia bono
nostrlo fieri præcepit amor.

Jam igitur cruenta ad cælum via est aperta. Hac ad gloriam Apostoli, & tot centena millia Martyrum contendunt. Ibane illi gaudentes, Christo dulciteri. Non sequimur falso eminus: Perhaurit Christus myrratum calicem, & nos terrebis ejus guttula? Expendamus sepius quod dixit Paulus: *Quem diligit Dominus castigat,*

A flagellat autem om̄em filium quem recipit. Ergo verbera quae nobis inferuntur, non tantum toleranter perferamus, sed & nos ipsi ultra nobis ea inferantur. Nos sumus qui Christum flagellavimus longis funibus, quos scelerum prolixā feria colligamus. Hinc iure merito nos ipsos castigamus. Pro se quisque dicat cum Paulo : Ca- 1. Cor. c. 9.
figo corpus meum, & in servitutem redigo. Gustemus paul-
lulum cruciatus Christi. Agnosce o homo, clamat Augusti-
nus, quantum valeas & quantum delmas, & ipse tibi peccan-
dipudorem indicito. Sed illud comprimis observemus, ut
his ipsis cruentis Christi flagellis impuras omnes & ob-
scenās cogitationes ejiciamus ē toto pectore. Christus
virginis filius cor immundum & lascivum non habitat;
cautos amar, & pudicitiae serios cultores. Procul exeste
hinc, & quidquid hominum inter lascivos greges cen-
setur. Quilibet sibi uni dictum arbitretur : Tepsum ca- 1. Tim. c. 5.
stum cusodi. In omnibus ergo exhibeamus nosmetip̄os, sicut ver. 22.
Dei ministros, in multā patientia, in tribulationibus, in nece- 2. Cor. c. 6.
B sitibus, in angustiis, in plagi, in carceribus, in fationibus, in ver. 4.
laboribus, in vigiliis, in jejuniis, in castitate. Hoc sentite in re P. Philip. c. 2
bis, quod & in Christo Iesu. Non lepitis Christi flagellati ver. 5.
plagas, qui lasciviendo infert novas.

C A P T I V

*Christus moritur, unde a mate spineo redi-
mitur, furenti populo fistitur, cum
Pilati dicto: Ecce homo.*

Dixerat è prisca morituru quispiam : Ad mortem
præparari, gravius est quam mori. Præparatio ad
Cristi mortem versus ipsa morte acerbior fuit. Proludis
certè tam severus ad necem candidati crucis parabam-
tur. Nec minùs cum Christo actum. Prius ille ad diver-
sa iudicium trinalis rapitur, flagellis jam cœsus pa-
liuris coronatur, in ludicrum regem vestitur, ad conci-
tan à Pontificibus plebem producitur, &c in spectacu-
lum, Pilati verbis, *Ecce homo* proponitur. De hoc di-
verso & lugubri ad mortem apparatu copiosius dispe-
rendum.

§. I. Christus ad diversa judicum tribunalia rapitur.

Iudices Christus habuit Annam, Caipham, Herodem, & Pilatum, sed judices iniquissimos. Et certe in aulis pessime acceptus est Servator orbis. Annas misere eum ligatum ad Caipham Pontificem. In palatio Caiphae præter ludibriæ plurima titulam rei & quidem capitalis, colaphum crudelissimum, & oculorum velum accepit. Erga Christum ludi bria. Ex aulâ Herodis, nomen & vestem stulti rerulit. In prætorio Pilati flagra & columnam, ludicrum sceptrum, vestem purpuream, coronam spineam, mortis sententiam, omnem crucis apparatum, plagas inumeras recepit; ubi etiam malefactor, Barabbâ dexter, gentis subversor, imperii auctor audiebat. Hi judicum illum calcoli fuerunt.

rum calcum lucerunt.
Quid autem Annas & Caiphas, quid Herodes, quid
Pilatus sentier die novissimo, supremo mundi iudicio,
cum illum ipsam hominem, quem in prætorio ante se
stantem & vinclatum damnavit in crux, spectabat in
nube judicem? Est non nemo qui dicat: De hoc quidem
Pilatus viderit, nihil ad me ista. Imò verò ad te plurimum.
Nam quoties Christus & ante te stetit, ac repul-
sam tulit ad tuas fores? Assimile quiddam cogita. Si pau-
perculus è scholis puer emergat, & evadat in Dynastam
Dominium eorum ad quorū ades olim mendica-
verat, & plerumque nec panis bucecum imperiaverat;
quid illi sentient, si ipsis imperet contemptus ab illis?
Quid senserint Iosephi fratres, cum eum ipsum jam
pro regem cernerent, quem extremè oderant, quem ne-
cere ita volerant, quem Ihsu[m] illius vendiderant? Quando-

igitur in mo se jacere deprehendunt, qui in alto stabant. Recordamur, ajunt, cum vir iste jam potens Dominus, quondam pannosus & pallidus puerulus ante domos nostras canaret ad generendum obolum, aut panis frustillum. Sed quoties illum sine stipe vacuum dimisimus, cum ei unum illud, quod importuni mendicis solet, occineremus, Deus te juvet: Quam vellemus nunc, si nunc ipsius panibus oppressemus, illius crumenulam è nostra distramus; ille jam omnia haec abunde posset rependere.

E tu Christiane, cur jam aures claudis? cur manus contrahis? cur oculos à tuo Christo avertis? Numquid non ait tua fores (quisquis es) frequenter hactenus stetit Christus, & pulsavit, & flagitavit ingressum, audiēte, nec ramen admittente, ne? Premonuit ille sapientia ventrum, imò & præstans clamavit: *Ecce sto ad ostium & pulso: si quis audierit vocem meam, & aperuerit januam, intrabo ad illum, & tenabo eum illo, & ipse mecum.* Et quoties hic idem orbis judex, cuius tribunal nubes est, mendicis habebat ante domum tuam suo frigori suaque nuditatib[us] tritam lacertulam, viles paniculos petuit, sua famili menstrarum reliquias rogarit, nec ramen quidquam impetravit, cum tu non solum non dares, sed & indignareris petenti, & has unas voces aggereres: Nolo ante meam januam vinarium aut panarium forum fiat. Hem malum labis ab his muribus nusquam tui sumus. Taliā tu ja[n]ctabas convivia, stipem & subsidia petenti. Viades jam illum ab iride celsa judecēt? His ipse ante testit, huic ipsi negabas opem, hujus aversabarbis vulnus, hunc ipissimum tu capellebas à te vacuum, nec ei concedebas è teste, quantum tineis, nec è cibo, quantum caribus aut muribus, nec è portu, quantum paratis & motionibus, aut ipsi etiam pavimento, nec è domo, quantum araneis, damnata supellestili, scrutis, inutilibus vasis. Hic igitur ipissimus ante te testit, tu sedebas, & vel superbo digito, aur iracundo, nutu recedere jubebas, indignum ratus, cui vel verbum amicum redderes. Ille jam sedet, tu stas; ille iudex, tu reus; sic regnorum distributor, tu omnium pauperissimus.

Matt. 6. 27. Nunc igitur, dum licet, attentiū illud cogita: Jesu[us] autem stetit ante presidem. Stat Jesus nunc ante te, quamvis vulnus vix agnoscendo. Si ergo velis bono esse loco, cùm tu ante illum stereris; age, jam tempus est emerendi favoris. Jam pulsantem ad peccoris tui occultum admirare, & huic hospiti, quidquid bonorum desideriorum, quidquid laborum pro ipso toleratorum habes, appone. Jam gere curam pauperum, quorum personā & schemate iudex orbis obit, & ad ostium pullat, ante domos cantat, stipem rogat, ad cælum invitat immisericordes deplorat. Quocirca geminum illud Domini

Matth. 6. 40. pronunciatum altissimè animo affigendum: Amen dico vobis, quandiu fecisti uni ex his fratribus meis minimis, mibi fecisti. Amen dico vobis, quandiu non fecisti uni de minoribus his, nec mini fecisti.

S. 11. Christus flagellis casus, spinis coronatur.

Ante annos non adeo multos, sponsi & sponsa Christus in dam, ter quarté vestem de die murārunt. Sponsus è suis cum humilitate nuptiis vestit, novies mutavit, brevi tempore mutavit novies. 1. Supremā cénâ albatus incessit, non tantum quia vestimenta sua posuit, & linteo se præcinctit, sed etiam quia corpus suum albo panis amicimine velavit. 2. In oliveto vestem stellulis sanguineis pictam habuit. 3. In Herodis aulâ totum se candidatum exhibuit. 4. In prætorio Pilati ad columnam casus purpurâ dibaphâ è suōmet sanguine totum corpus circumdedit. 5. Priori purpurea coccinea chlamis infecta est, quā spectandus populo super marmoreos gradus stetit. 6. In egressu ad Calvarię rupem consuetas vestes sed sanguine tintatas habuit, præcinctus fuisse.

ribus. 7. Cùm cœlestis hic sponsus ob amoris vestum in solario crucis quiesceret, Sol & Luna nigrum pallium, ut Noëmi filii, suo patri & domino injecerunt. 8. Cùm in crucis leculo mortem oppriisset, cadaverosum pallorem induit. 9. Morte jam obit̄ Josephus & Nicodemus obsequentes, & etiamnum latentes discipuli sindenni mundaini attulerunt, quā vestitus hic sponsus pulchrum subiit. His vestimentis toties mutatis additum est diadema è sentibus & palauris textum, vix ullis saeculis vistum.

Quocirca, quod carmine nuptiali canitur, *Videte filie Cam. q. Sion regem Salomonem, in diademate quo coronavit eum magis vers. 11. ter sua (noverea sua, Synagoga) in die desponsationis illius, & in die levitatis cordis ejus. Suos olim matres filios, ut Chrysostomus observat, in nuptiis coronarunt. Synagoga ferox noverea Christum Filium inviso ac mirabiliter fert, veste polynyma ornavit. Ex his nupcialibus ornamenti ante omnia spinoforum certum non manibus, sed polymynta reverent ac meditabundæ tractemus.*

Indagant aliqui paulo cœlestis, è quo spinarum genere hoc certum Christi sic contexunt. Sunt qui junco marinos hic usurpatos censeant. Plerorumque omnium hoc certum sententia est fusile certum è rhanno. Freques est hoc certum veprum genus in Palæstina, plenum aculeis, ericio simile. Nec contrariunt certi hujus fragmenta, quæ Parisis in Sacello sacro in Hispania in cœnobio de Spinâ, in Belgio Lovani servantur junco dissimilia. Rex Gallicarum Divus Lutidovicus, cùm sacra hæc ipsiana Parisis deferret, urbis Præsulem nudis pedibus, oculis humeribus habuit prodeutem obvium.

In Hebraeorum Judicium libris arbores in senatum cœlantes dixerunt rhanno: *Veni, & impera super nos. Qua respondit eis: Si revertere me regem constituis, venite, & sub umbra mea requiescite. O b[ea]ti Christiani! cùm plerique omnes sub de turbis & grandi malorum multiplicium incursu conqueramur, venite obsecro, & languentes animos sub huius sententiæ umbrâ recreemus. Commeditetur per certihius hos infirmi ludibrii acutissimos dolores, & nostros facilius perferemus. Sin autem aspernemur hanc umbram, meminerimus rhannum etiam dixisse certis arborebus: Si autem non vultis, egrediatur ignis de rhanno, & devoret cedros Libani. Hic ipse Christus spinis redemptus ignes olim evomet in omnes emotinas cedros, in homines lascivos & arrogantes, qui suis aut deliciis aut deliris immortiunt, sui capitis oblii, tam fævi diadematis immemores.*

De aculeorum numero in hac p[er]stilis corollâ nil liquet. Beatus Vincentius spinas septuaginta duas, aliis plures numerant. Divini libri & Patres prisci h[ab]ent silenti, li corollâ sat constat, spinarum fuisse plurimas. Nam & hortentes fuerint sepes texuntur è rhanno, cui multi, oblongi, præcuti plumbi ac robusti sunt aculei. His ipsum cranium centent aliqui perforatum. Utraque meninx (vix dubium) petrula & lacerata, quod letale. Credibile, complures ex his spinis loco uno subiisse cutem, cruentas altero emeruisse. Nam capit vi magnâ impastæ, & velut insuta, venis nervis que trajectis, fluentibus undeque rivulis. Hic Angelorum aliquis disceptare possit, majorne fuerit crucifixus dumosi hujus diadematis, an ignominia & ludibrium. Certatum profutus est inter dolorem & ludificationem.

Heu mihi, qualis erat! quantum mutatus ab illo! In Thaboris cacumine quam amenos radios jaciebat hic vultus, qui jam livore squalidus, sanguine perfusus, putris feedatus! Et tamen illuc, ô bone Jesus, in Thabor tribus dumtaxat discipulis vestrum tuarum formosissimam nivem, & tui vultus amoenissimum solem exhibebas; hic vero cùm totum corpus tuum vulnus & ulcus unum est, lacerum & vetus vestimentum, sceptrum tiddiculum, dumosum capit[us] ludibrium, omnibus Hierosolymorum civibus publicè spectandum te præbes. O quale,